ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 154. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го СЕРПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 24, 1976 No. 154. VOL. LXXXIII

Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА заповідає з'їзд

Крумлин, Па. (В. Д.) — Від 3 до 6 вересня ц. р. відбудеться 31-ий з черги З'їзд ОУЄвБЦерков у ЗСА в баптистських церквах в Крумлині й Брукгейвені в Пенсильвенії. Тема з'їзду: „Триганне життя — наше минуле, теперішнє і майбутнє".

Уже в п'ятницю, 3-го вересня, будуть наради пасторів і представників Церков у крумлинській церкві. Вечором голова Об'єднання пастор І. Поліщук офіційно відкриє з'їзд і розпічне його привітальним Богослуженням. Проповідуватимуть пастори І. П'ятковський — скарбник Об'єднання, й І. Ковальчук — секретар Об'єднання УЄвБМолоді при ВЄвББратстві.

В суботу від ранку в церкві „Віри" на Брукгейвені проходитимуть головні ділові наради Об'єднання Церков, а після полудня відбудуться наради Жіночих Гуртків і Гуртків Молоді. Крім звідомлень про внутрішню місійну працю, присутні вислухають репортаж про закордонну місійну діяльність, зокрема про Південну Америку. У ході нарад делегати вирішать важливі біжучі справи та прийняття УБЦеркви Філядельфії. Вони також винесуть особливі резолюції з домаганням повної релігійної свободи в Україні та про звільнення страждальців за віру й політичних в'язнів у країнах державного безбожжя. Представники Церков виберуть нову Управу Об'єднання, почують інформації про надрукування монографії Братства, про видання ювілейного числа органу Об'єднання — журналу „Післанець Правди" з нагоди 50-ліття його видавання, про відзначення 10-ліття Радіоблаговістя „Голос Євангелії в Україну", про приготування до святкування 125 ліття Українського Баптизму в Україні в наступному 1977 р. та почують доклад паст. І. Барчука, секретаря Видавництва „Дорога Правди", про нові видання книжок, а паст. О. Р. Гарбузюк — генеральний секретар накреслить пляни праці на майбутнє. На закінчення нарад буде спільна вечеря.

На вечір запляноване величаве Богослуження, яке буде провадити голова Гуртків Молоді Василь Галич з численними декляматорськими й музично-вокальними виступами. Особливою атракцією З'їзду буде об'єднаний хор усіх церков Об'єднання під керуванням видатного диригента з Південної Америки, маестра Івана Ковальзецького, який блискуче спільним хором виконував пісні на Другому Конгресі Баптистської Молоді у Вінніпезі, Канада. Пастор В. Домашовець виконає пісні в супроводі бандури. Головною проповіддю Христової Євангелії служитиме молодий талановитий проповідник Петро Ярущук — студент богослов'я в Бостонській Богословській Семінарії.

В неділю в УБЦеркві в Крумлині з'їзд продовжуватиметься урочистим Богослуженням при співучасті згаданого вже об'єднаного хору церков, а головними промовцями будуть пастори Іван Барчук — широковідомий публіцист, і Михайло Бахор — директор Українського Біблійного Інституту в Буенос Айресі, Арґентина.

Після полудня — богослуження зі спеціяльною програмою Жіночих Гуртків за керуванням голови — Ніни Возьної. У цій програмі візьме участь спільний жіночий хор, зодягнений в народну ношу, під керуванням паст. І. Поліщука. Головним промовцем буде паст. мґр Д. Марійчук — секретар Об'єднання.

Вечором відбудеться місійне Богослуження, яке провадитиме паст. М. Якубович, а промовлятимуть пастори В. Бура й І. Думич.

У понеділок рано в Крумлині буде прощальне Богослуження і на ньому проповідуватимуть присутні пастори.

Органістом з'їзду буде мґр Ігор Домашовець, який у цьому році успішно закінчив інженерні студії в Корнельському університеті.

Гомін трембіт сповістив закриття Українського Тижня у Філядельфії

Філядельфія. (Богдан Тодорів) — В неділю 15 серпня офіційно закрито Український Тиждень у Філядельфії, проголошений з нагоди святкувань 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення. Закриття довершено концертом танців у виконанні Гуцульської Танцювальної Групи при Товаристві „Черемош" під проводом Дмитра Сороканюка і танцювальної групи „Волошки" під проводом Зої Граур-Корсунь та окремими членами танцювальної групи місцевого Осередку СУМА.

Під величезним шатром літнього театру на „Індепендес Мол", де 200 років тому почалася американська держава, на триакровій площі зібралась найчисленніша публіка, що будь-коли збиралась з подібної нагоди. Поверх дві тисячі осіб різних національних походжень зайняли місця, щоби придивлятись і насолоджуватись українськими танцями. За даними місцевої преси, в цьому театрі протягом літа найвище число глядачів досягало 600 осіб.

На цей виступ обидві українські мистецькі групи появились у посиленому складі, скликавши своїх членів із вакаційних відпочинків, а часто і від праці. Всі танцюристи — це академічна і середньошкільна молодь. Тому не одні із старших непомітно витирали сльози, що непрошено появлялись на очах з радости, що нове покоління так ревно плекає культуру своїх предків.

В другій годині по полудні гомін трембіти, посилений великим числом гучномовців, пролунав „Площами Самостійности", гублячи сь десь у висоті віддалених хмародерів. Ярослав Федорійчук вміло грав на трембіту наче справді „у горах родився". За хвилю з'явились на сцені дівчата у полтавських строях із ансамблю „Волошки", відтанцювавши танець „Привіт" із хлібом і сіллю. Публіка прийняла їх гучними оплесками. На зміну їм під своєрідний звук дійсної, чисто гуцульської оркестри вийшли на сцену у миткому „Аркані" лігіні-гуцули. Друга оркестра грала до танців для „Волошок". Обидві групи танцювали на переміну, насолоджуючи публіку ритмікою, симетрією і складністю українських танців. Пані Зоя Граур-Корсунь вдало пояснювала всі танці англійською мовою. Американська публіка не находила слів похвали для українців і їх танцюристів.

Українська участь у святкуваннях 200-ліття і 100-ліття перевищила всі сподівання організаторів і принесла велику користь українській національній справі.

ЗСА ВЕСТИМУТЬ „ГОСТРІШУ ПОЛІТИКУ" ВІДНОСНО СССР — ЗАЯВЛЯЄ КАРТЕР

Плейнс, Джорджія. — Перед відлетом до Каліфорнії, де він плянує промовляти в Лос Анджелесі і Сан Франсіско, а опісля в Сіэтл, Вашінгтон, і ДеМойн, Айова, демократичний президентський кандидат Джіммі Картер у неділю, 22-го серпня, заявив у інтерв'ю з П'єром Салінджером, кореспондентом французького тижневика „Л'Експрес", що якщо він буде обраний на президента ЗСА, то Вашінґтон вестиме „гострішу політику" відносно Совєтського Союзу, ніж вів за президентури Джералда Форда та Ричарда Ніксона. Пояснюючи свою заяву, Картер сказав, що президент Ніксон вживав слово „детант" як пропаґандивне гасло, але мало зробив для дійсного поліпшення відносин між ЗСА та СССР. Якщо його оберуть на президента, то він вимагатиме, щоб Москва виявила більше „серйозного зацікавлення" щодо обмеження атомових випробувань для мирних цілей, та перестала змагати до „миру шляхом атомового террору". Картер також подає, щоб Совєтський Союз „виявив більшу співпрацю" в ділянці взаємного розброєння та зменшення кількости вояків на території Европи і щоб співпрацював з Америкою в поборюванні „міжнародних терористичних організацій".

Картер дальше сказав, що хоча він невдоволений поширенням комуністичних впливів в Західній Европі, то він не вважає, що збільшення впливів італійської та французької компартій представляє собою „катастрофу" чи заповідає „знищення Північно-Атлантійського Союзу". Він не погоджується з стараннями уряду президента Форда „одверто і безпосередньо" вмішуватися у виборчі процеси в західньоевропейських країнах, бо, на його думку, пересторогн, що ЗСА застосують мілітарні, економічні чи політичні відплати проти населення країн, які голосуватимуть за комуністами, може мати протилежні наслідки. Картер вважає, що кращою методою є, щоб европейські союзники „переконували" італійців і французів, що „комуністи мають подвійну льояльність" і на випадок конфлікту між Заходом і Сходом стануть по боці Совєтського Союзу, а це становило б поважну загрозу для миру і безпеки Европи.

Картер також заявив, що якщо буде президентом ЗСА, то Америка ніколи не буде вмішуватися мілітарно у справи іншої держави, хіба, що безпека ЗСА була б безпосередньо загрожена.

Щодо виборчої кампанії, Картер і його дорадники твердять, що президент Форд матиме перевагу в публічних дебатах, які мають бути передавані на телебаченні, бо Президент „має більше практики, бо служив в Конґресі 25 років", а крім того має до диспозиції дослідчі та інформаційні аґенції федерального уряду. Дорадники Картера також заявили, що демократичний кандидат зосереджуватиме свою кампанію в тих частинах ЗСА, де президент Форд має найбільшу підтримку, тобто в західніх і центральних та північно-східніх стейтах.

Речники Білого Дому повідомили, що республіканський віцепрезидентський кандидат сенатор Роберт Дол з Канзасу та демократичний кандидат сенатор Волтер Мондейл із Міннесоти також погодилися виступити у публічних дебатах.

Роберт Дол відіграватиме важливу ролю у виборчій кампанії

Вейл, Кольорадо. — Дорадники президента Джералда Форда, який перебуває тут на коротких вакаціях після перемоги на Крайовій конвенції Республіканської партії, заявляють, що віцепрезидентський кандидат, сенатор Роберт Дол з Канзасу, відіграватиме важливу ролю у виборчій кампанії, бо саме він подорожуватиме по різних частинах і містах ЗСА, пояснюючи виборцям політичну програму республіканців, а президент Форд „тільки спорадично" виїжджатиме з Вашінґтону з промовами.

Президент Форд старатиметься вести свою виборчу кампанію із столиці країни, бо „добро Америки вимагає, щоб він перебував у Вашінґтоні". Однак Президент братиме участь в публічних дебатах з демократичним кандидатом Джіммі Картером, відбуватиме часті пресові конференції, в яких представлятиме республіканську плятформу, як рівнож висилатиме послання до Конґресу, в яких будуть заторкнені важливі питання внутрішньої та закордонної політики ЗСА.

ПІВНІЧНА КОРЕЯ НАЗИВАЄ ВБИВСТВО АМЕРИКАНЦІВ „ЖАЛЮГІДНИМ", ЗСА НЕ ВДОВОЛЕНІ

Вашінґтон. — Диктаторський президент Північної Кореї Кім Іль Сунґ називав „жалюгідним" минулотижневий випадок в демілітаризованій зоні — напад північно-корейських вояків на американських вояків, які обтинали галузки з дерева та вбивство двох американських старшин та поранення кількох американських і південно-корейських вояків. Президент Сунґ висловив свою „жалюгідність" в короткому посланні до Військового Командування Об'єднаних Націй в Панмунджомі в неділю, 22-го серпня, висловлюючи рівночасно думку, що Північна Корея і американське командування повинні поробити відповідні заходи, щоб подібні випадки більше не траплялися. Кілька годин раніше перед доставою вияснень Сунґа американське командування продемонструвало свою силу і рішучість, виславши відповідне військове з'єднання, яке зрубало це дерево в здемілітаризованій зоні, біля якого трапився випадок, при рівночасному поготівлі американських збройних сил та поважнішого підсилення американської авіяції, яка в тому часі демонструвала свою силу в повітрі біля здемілітаризованої зони. Публікуючи заяву президента Кіма, Державний Департамент у Вашінґтоні заявив, що вона не є задовільна, бо Північна Корея не признається до відповідальности за вбивство двох американських старшин і тому поготівля американських військ в Південній Кореї продовжуватиметься. Північна Корея зі свого боку обвинувачує президента Форда, що він наблизив ситуацію „до вибуху війни". З розвідчих джерел у Вашінґтоні інформують, що вони не думають, що Північна Корея бажала б тепер спровокувати більшу конфронтацію збройних сил вздовж здемілітаризованої зони та що наказане поготівля американських збройних сил було для неї несподіванкою.

Терористичні акції в Арґентині продовжуються

Буенос Айрес. — Хоча однією з причин, чому військова хунта минулого березня перебрала владу в Арґентині, було бажання припинити терористичну діяльність лівих і правих підпільних організацій, то політичні вбивства в тій південноамериканській країні продовжуються. Минулої п'ятниці, 20-го серпня, праві терористи вбили 47 осіб, яких підозрівали в підривній лівій діяльності, та у відплату за вбиття марксистськими терористами генерала Омара Актіса, який вже був на емеритурі та очолював комітет в справі змагань за чемпіонат світу в копаному м'ячі, які відбудуться в Арґентині в 1978-му році. В суботу, 21-го серпня, група лівих терористів напала на військову частину, яка везла двох заарештованих марксистів. Під час перестрілки арештовані згинули, правдоподібно від куль таки лівих терористів. Того самого дня поліційні чинники застрілили трьох членів марксистської підпільної організації, які звели бій з поліцаями.

Перестерігають перед надмірними пересвітлюваннями рентґеном

Вашінґтон. — Крайовий пістряковий інститут у повідомленні за підписом д-ра Френка Раушера, голови цієї приватної установи, вказує на небезпеку надмірного вживання рентґенівських пересвітлень у викриванні пістряка грудей у жінок. Звертаючись із закликом до лікарів і маммографічних центрів, Інститут ствердив, що вживання рентґенівських пересвітлень, т. зв. маммографії, повинно бути примінене тільки у випадках „високого риску", тобто після появи інших симптомів пістряка грудей у жінок вікової групи 35-50 рр. Д-р Раушер сказав, що одна третя пістряка грудей проявляється власне у цій віковій групі жінок, а з тих одну третю не можна б виявити без примінення рентґенівських пересвітлень. Одначе такі пересвітлення збільшують риск пістряка грудей на один відсоток, тому Інститут остерігає перед частим приміненням маммографії. Хоча вказівки і напрямні Інституту не є зобов'язуючими, лікарі цієї країни як правило їх додержуються.

МОСКВА НАЙБІЛЬШЕ БОЇТЬСЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ — КАЖЕ АМАЛЬРИК

Мюнхен. — Андрій О. Амальрик, разом з дружиною, маляркою, татарського походження, виїхав 15 липня на Захід, До Голляндії. Він прийняв пропозицію Утрехтського університету продовжити свої перервані раніше у Москві студії історії. За опублікування есею „Чи проіснує СССР до 1984 року?", у 1970 р. був покараний Свердловським судом на три роки концтабору суворого режиму на Колимі. Відсидівши цю кару, був вдруге засуджений на три роки концтаборів, але цю кару згодом замінили йому на заслання в Маґадані. А. О. Амальрик не належав до жадної групи російських дисидентів, але діяв самостійно.

Серед предків А. О. Амальрика (нар. 1938 р. в Москві) натрапляємо на французького прапрадіда — якогось Жана Амальрика з Авіньйону, дівоче прізвище його баби Лозичко з Полтави, а дівоче прізвище його матері — Шаблєєва з Катеринославщини, де існує ще й тепер станція Шаблєєв. Дружина Амальрика, Ґюзель Макудінова, надволзька татарка. Кореспондент тижневика „Шлях Перемоги" мав нагоду провести розмову з А. О. Амальриком. Перебіг тієї розмови надруковано у виданні згаданого тижневика з 15 серпня, з якого і передруковуємо ту розмову.

На запит, чи Амальрик зустрічав українських в'язнів — членів ОУН-УПА, він відповів:

Сам не зустрічав, але на Колимі досить багато людей, які були членами ОУН-УПА і яким заборонено виїзд за маґаданські межі. Вони там залишаються і треба сказати, що вони мають велику пошану серед місцевого населення. Як люди, вони дуже серйозні, працьовиті, не склонні розводити якісь там скандали, тобто їх людська й політична репутація якнайкраща. Там цілі поселення, де живуть колишні члени ОУН-УПА. Пригадую ще одного українського націоналіста, якого зустрічав, його прізвище Брус. З ним я розмовляв й він заходив до мене деколи в гості. Це представник молодшого покоління, але він підтримував постійно зв'язок із старшим поколінням українських націоналістів.

Інший українець, з яким А. О. Альмарик був на Колимі — це офіцер совєтської армії — Микола Жук з-під Полтави, що служив в совєтських частинах, стаціонованих в Маґаданській області, засуджений на чотири роки за свої політичні переконання, що їх відкрито висловлював. В суперечці з одним з офіцерів він побив його, що використано для засуду. Згодом, побитий в Маґадані перед від'їздом до Москви, після відбуття присуду, опинився в психушці, де перебував декілька місяців. З Полтави писав, що йому не дали дозволу перебувати там, викликали до КҐБ, застрашували. Мав біля 35 років, майже ровесник Амальрика.

Амальрик читав „Репортаж із заповідника ім. Берії", який зробив на нього превелике враження. Він це читав перед тим, заки сам попав до табору, з якого він дізнався вперше про сучасні концтабори.

На запит, що думає про інтеліґенцію, молодь і студентів України, Амальрик сказав м. ін. таке:

Українська інтеліґенція сильно проявилася в останні роки, але в той сам час був нанесений також найсильніший удар з боку властей. На мою думку, найжорстокіші репресії проти всяких націоналістичних виступів були саме в Україні. І те, що в других республіках — навіть прибалтицьких не має наслідків, — те на Україні може потягнути за собою ув'язнення й засуди. Я знаю, що національні почуття загострюються серед молоді, а також на Україні. Але знаєте, щодо України, то вона винесла дуже тяжкі удари з боку совєтських властей, і з боку німців.

Амальрик згадав м. ін. також про відновлення української державности, але не знав, що це було 30-го червня 1941, але сам факт проголошення йому відомий. Його інформація в цих справах скупа, знає, що українці воювали проти совєтських військ і проти німців. Це взагалі — каже він — трагічна ситуація України, яка завжди знаходилася між двома великими силами.

Амальрик заперечує існування совєтського народу. Недавно перебуваючи в Києві, Амальрик спостеріг, що представники інтеліґенції, які досі говорили по-російськи, нараз почали розмовляти по-українськи, посилати дітей до українських шкіл. Йде рух за поворот до всього українського . . .

Він думає, що на Колимі

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАКІНЧИЛИСЬ ПЛАСТОВІ ТАБОРИ НА ОСЕЛІ „БОБРІВКА"

(Романа Сохан). — 31-го липня ц. р. закінчився на оселі „Бобрівка" в Норт Колбрук, Коннектикат, 21-ий сезон пластового таборування. В цьому році відбулися на „Бобрівці" окружні виховно-вишкільні табори юначок, юнаків, новачок і новаків з участю понад 125 пластунів. Тритижневий сезон почався 10-го липня, тобто тиждень пізніше, як у попередніх роках, щоб дати змогу пластовій молоді відсвяткувати 200-річчя незалежности ЗСА в дні 4-го липня. На спільному відкритті таборів пл. сен. Володимир Лучкань, голова Окружної Таборової Комісії, привітав учасників та проводи таборів.

Дефіляда під час „Дня Пластуна-Пластунки" на оселі „Бобрівка".

Найчисленнішим був табір юначок під назвою „Відгук Фантазії", який мав 28 учасниць та 8 членів булави. Програма табору проходила згідно з темою „Розвиток української культури і мистецтва в ЗСА". Крім типових таборових зайнять, тобто практичного пластування, спорту, співу та прогулянок, на кожний день була призначена інакша ділянка культури і переведена ґутірка та майстрування до даної теми. Під час „Дня Пластунки" юначки влаштували виставку свого майстрування, яка включала, між іншим, кераміку, емаль, лінорити, писанки і декупаж та виступили з показом веж. У проводі табору юначок були: ст. пл. Христя Возняк — комендантка, Ляля Войтович — заступниця, Наталка Басняк — бунчужна, Рома Сохан — писар та чотири інструкторки. Більшість пластунок у проводі та булаві, це членки або кандидатки 4-го Куреня Уладу Старших Пласнунок

(Закінчення на стор. 3-ій)

Співачка „синіх гір"

Київ. — Київські „Культура і Життя", „Радянська Україна" та інші знову помістили на своїх сторінках фотографії і прихильні нотатки про українську естрадну „співачку синіх гір" Софію Євдокименко-Ротар, солістки Євдокименко Ротар яка користується не тільки в Україні, але також в інших сателітних країнах великою популярністю. „Коли лунає високий голос Софії Євдокименко-Ротар, солістки ансамблю „Червона Рута" Чернівецької філармонії, — пише „Радянська Україна" у числі з 31-го липня ц. р., — в залі не буває байдужих. На сцені виступає артистка, яка не тільки співає, а й грає пісню. Драматизм, емоціональна глибина, висока виконавська майстерність вивели співачку в число провідних представників радянської естради. Багатьом пісням вона дала життя, доповнивши їх мелодії ліризмом і щирістю свого серця". Рівночасно інформується, що Софії Ротар надано звання „народної артистки Української ССР". „Раніше вона здобула в Болгарії золоту медалю, велике признання в Польщі та серця українських слухачів, в пам'яті яких оживають гуцульські леґенди, коли вони слухають свою улюблену землячку" — сказано в повідомленні.

Софія Євдокименко-Ротар

СВОБОДА ŠVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montbomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Спільна відповідальність

За два тижні, із Святом Праці, в Америці закінчиться вакаційний сезон і студенти та учні повернуться до свого головного завдання — до науки. Наша молодь, на відміну від більшости їхніх американських друзів, навчається по школах не тільки протягом 5-ох днів, але й в кінці тижня, в п'ятницю чи суботу, ще навчається в школах українознавства. Крім того, їхні вікенди переповнені ще різними іншими заняттями: лекціями музики і танців, сходинами молодечих організацій, пробами хору і т. д. Не диво, що часами чути від наших дівчат і хлопців нарікання, що вони перевантажені і не мають часу „навіть дихнути". Такі слова чуємо переважно від наших молодших дітей. Старші бо добре розуміють, чому вони повинні належати до рідних організацій, брати участь в мистецьких ансамблях, а особливо ходити до шкіл українознавства.

Причин на це — багато. З чисто практичного боку, учень чи учениця, які навчаються в школах українознавства, часто можуть одержати за це кредити в їхніх щоденних середніх американських школах. Ті учні, які здадуть т. зв. „матуру", часто одержують кредити з української мови в коледжах і університетах.

Існують також інші причини, які не підпадають під категорію „чисто практичних". Нашій молоді, наприклад, не треба говорити про „національний обов'язок", бо наші дівчата і хлопці, без заохоти з боку батьків чи провідників молодечих організацій, самі справляють помилкові інтерпретації історії чи культури Східньої Европи, поміщені в американській пресі, чи в шкільних підручниках, або висловлені викладачами в середніх школах чи університетах. Але, щоб той молодий українець чи українка могли успішно вив'язатися з того завдання, то перш усього вони самі мусять мати ґрунтовне знання з українознавчих предметів.

В додатку знання української мови відкриває молодій людині вікно до здобутків не тільки української культури, але також дає їй змогу легше вивчити іншу слов'янську мову і в такий спосіб запізнатися з культурними здобутками тих народів. Американець, який знає тільки одну англійську мову, такого доступу до культурних здобутків інших народів не має, хіба тільки в перекладах, а переклади рідко коли дорівнюють оригіналам.

Батьки і провідники молодечих організацій повинні обговорювати з нашими дівчатами і хлопцями ці та інші користі, що їх дає знання української мови, історії, літератури. Очевидно, щоб наша молодь вповні скористала з науки в школах українознавства, ті школи повинні бути на якнайкращому рівні. Управи деяких шкіл з допомогою Батьківських кружків, вже багато зробили в цьому напрямі. Але ще також багато дечого треба зробити. Відчувається брак відповідних підручників, кваліфікованих вчителів, задовільних для викладів приміщень, брак фондів тощо. Ці проблеми управи шкіл і Батьківські кружки самі неспроможні розв'язати, тут потрібна співпраця цілої нашої громади. Як правильно відмічено на Всеамериканській конференції учителів шкіл українознавства, що відбулася на оселі СУМА в Елленвілі в червні ц. р., розвиток і поліпшення наших шкіл українознавства повинні бути одними з найголовніших питань також на недалекому XII Конґресі Українців Америки.

Дальше існування і розвиток шкіл українознавства — це спільна відповідальність батьків і цілої нашої громади.

У конвенційному калейдоскопі

Конвенції двох великих американських партій, раніше Демократичної в Ню Йорку і тепер Республіканської в Канзас Ситі, можна вважати за справжній калейдоскоп американського життя, зокрема американської системи і політики. На цих бо конвенціях, наче в калейдоскопі, швидко зміняються і чергуються безліч красок і забарвлень цієї єдиної і справді незрівняної в світі демократичної системи, з усіми її світлами і тінями, з безліччю всіляких контрастів та неймовірних можливостей. Покійний наш приятель проф. Кларенс Меннінґ називав ці конвенції „цирком" і мав правду: приглядаючись їм, вони рішучо роблять враження цирку, але своєрідним цирком можна б назвати чи не всі інші крайові і міжнародні зібрання, з тією тільки різницею, що такі „цирки", як — наприклад — партійні з'їзди в Москві чи навіть Асамблеї Об'єднаних Націй переважно траґікомічні, а американські партійні конвенції, поза своєю зовнішньою „цирковістю", і є тим калейдоскопом американського життя і американської системи.

Кілька прикладів:

На демократичній конвенції багато делеґатів затикали собі вуха та робили квасну міну, але мовчали, як на те саме підвищення, на якому стояли і з якого промовляли найвищі достойники, включно з можливим черговим президентом ЗСА, виступив і промовив . . . дезертир, який досі скривався в чужій країні та якого, як на глум, ще й запропоновано на кандидата на віцепрезидента. Але на конвенціях одної і другої партій делеґати вставали з місць та оваційно вітали героїв В'єтнамської війни.

Для европейця взагалі, а для українця зокрема вже цілком неймовірно могла б видаватись поведінка переможців і переможених кандидатів. Кілька місяців під час правиборчої кампанії вони пригадували і приписували один одному всі „вольнія і невольнія" гріхи і прогріхи, але після виборів переможений негайно ґратулював переможцеві, а переможець перший простягав руку переможеному, один одного вихваляли та один одному прирікали повну співпрацю.

Таких і подібних подій та виступів можна б наводити з обох конвенцій без кінця і без краю. Приглядаєтесь, дивуєтесь і думаєте: тільки справді великий і зрілий та в кожному відношенні державний нарід може спромогтися на такі конвенційні „цирки", які в своєму результаті дають, закріплюють і ґарантують ту „владу народу, через нарід і для народу", про яку ще й сьогодні можуть тільки мріяти численні народи, між ними і наш український, історія яких вже охоплювала грубі томи тоді, як Американська Республіка щойно народжувалася двісті років тому.

Роман Рахманний

ТРАВА РОСТЕ І ПІСЛЯ НАС

I

Хто тільки спостерігає надто численні ювілеї — громадські та особисті з будь-якої благенької нагоди; хто слідкує за недоречно відновленою партійною полемікою за справи з-перед 30 чи більше років; хто помічає розгубленість серед нашої молоді під тиском навколишнього середовища, той мусить зробити висновок: українське суспільство в Україні та у країнах свого поселення вступило у період зміни.

Коли доводиться передавати свою естафету молодшим, тоді передавач (старше покоління) і приймач (молодше покоління) переживають тривожний час. Тоді перед ними виникає запитання доцільности багаторічних зусиль на спільній загальній ниві — у минулому і в майбутньому. А це, звичайно, зводиться до запитання про сенс людського життя.

Наступні рядки — одна скромна спроба знайти і оформити цю відповідь, що бентежить нас усіх більше, ніж ми це визнаємо чи усвідомляємо.

Не мавпа у штанах

Поети відчувають, філософи розуміють, а хитрі політики використовують для свого владолюбства „трав'яне світовідчування" переважної більшости людей. Людей, що існують немов частка навколишньої природи. „Росте Антонович і росте трава", — висловив це світовідчування найвидатніший український поет — вітаїст Богдан Ігор Антонович.

Вдоволені самим існуванням з дня на день і з року на рік, „доти, доки Господь призначив вік", вони не тривожать своїх душ мислями про сенс свого буття. Про них і за них сказав усім можливим критикам такого світовідчування той же Антонич у вірші про незнищенність матерії:

Прокотяться, як лява,
тисячі століття,
де ми жили, ростимуть без
наймення пальми,
і вугіль з наших тіл
цвістиме горним
квіттям,
задзвонять в моє серце
джаґани в копальні.

(1936)

Вдумливі люди не вдоволяються таким поглядом на життя. На свої непокірливі думи-запитання вони шукають розсудливої відповіді, навіть якщо вони разом із Тарасом Шевченком визнають слабкість людини перед обличчям загадки життя:

Все йде, все минає —
і краю немає.
Куди ж воно ділось?...
відкіля взялось?
І дурень, і мудрий нічого
нікого не знає.
Живе... умирає... одно
зацвіло,
А друге зав'яло, навіки
зав'яло...
І листя пожовкле вітри
рознесли...

(1838)

Вони прагнуть зрозуміти таємницю своєї появи на світі, свого призначення і мети, яка б виправдала їхнє життя існуванням на вищому рівні від того, на якому існує трава, що також перетвориться у частинки вугілля.

В нашу епоху більше людей, ніж будь-коли досі відкидає такі запитання, як томлячі, докучливі й бентежні. Якщо не в теорії, то на ділі сучасна людина обмежується трав'яним сенсом життя, примітивною філософією вітаїзму.

Але в міру небувалого зростання кількости людей на земній кулі зростає і число осіб, щиро зацікавлених сенсом свого буття. На відміну повоєнному поколінню, з його схильністю до гедонізму, людство сімдесятих років нашого століття помалу приймає думку англійського історика Крістофера Досона, що: „...привернення моральної контролі й повернення людини до духовного ладу — це сьогодні неминучі вимоги, якщо людство хоче зберегти себе при житті".

А це означає, що в підсвідомості людства тліє іскра себерозуміння: людина — це щось вищого від „мавпи, зодягненої у штани". На відміну від мавпи і трави, людина потребує знати сенс свого буття, якщо вона хоче жити життям людини, а не тварини чи рослини.

Від прагнення до застосування його на ділі завжди дуже далеко. Хоч у науково-технологічному відношенні люди зробили небуденний поступ, хоч вони проникли у космос і в надра землі, розщепили атом і вглянули в таємниці океанів, то все таки вони відчувають, що знаходяться на пустині, де всихають духовні вартості та в'януть принципи достойної поведінки.

Німецькі нацисти, на глум, приміщували над брамами своїх концтаборів — „млинів смерти" напис: „Праця визволяє!" Тим часом у їхній системі в супроводі голоду, побоїв, газу, розстрілів, пекельних печей і смертоносних уколів гинули мільйони людей, у тому числі й українці. Таким чином давнє гасло „Життя — це чесна праця!" зазнало вирішального удару — знецінення.

Ідейну боротьбу в усіх її видозмінах, як сенс життя, знецінили російські большевики. Безкорисливу боротьбу в ім'я соціяльного і національного визволення, творчу й наукову боротьбу за нові обрії знання і естети

(Закінчення на стор. 3-ій)

Любов Коленська

„МАНДРІВКА В МИНУЛЕ"

Питання: „Хто були мої предки, звідкіля вони походять, до якої етнічної спільноти я належу", чимраз частіше розворушує, хвилює та спонукує до застанови багатьох американців. Цю проблему порушує телевізія, про неї пише преса. На початку цього місяця, точніше 5-го серпня, „Ню Йорк Таймс" надрукував статтю письменника і репортера Пола Вілкса п. н. „Поворот до словацької громади", в якій він описує свої психічні переживання у зв'язку з пошукуванням за своєю національною ідентичністю, свій безустанний конфлікт і врешті свій поворот до словацької спільноти. В наступному році з-під його репортерського пера появиться цикл телевізійних програм: „Шість американських родин".

Вліті Пол Вілкс, перебуваючи в Іст Гемптоні, Н. Дж., довідався про словацький фестиваль у Гарден Стейт Артс Сентер в Гомдел, Н. Дж., в тому самому центрі, в якому відбуваються славні вже щорічні українські Фестивалі, і виїхав туди, щоб, зібравши відповідні враження, написати репортаж. Його репортажі і праці письменника здобули для нього серед американської спільноти популярність і фінансову незалежність. „І подумати тільки, що це все зумів осягнути... словак" — пише у своїй статті Вілкс.

З хвилиною приїзду Пола Вілкса на фестиваль, його огорнуло дивне і хвилююче враження. У нього створилось почуття, начебто він вибрався у „мандрівку в минуле"... І це його бентежило, бо як часто сам собі він не хотів признатися, що в нього існує минуле — зовсім відрубне і не пов'язане з його теперішнім способом життя. Його охопив майже переляк, наче б до нього повернулося дитинство, коли йому снився кошмарний сон, і він, прокинувшись, не був цього певним, чи ця примарна постать, що увижалась йому у сні, ще й далі існує в кімнаті.

Дуже давно Пол Вілкс перебував у виключно словацькому товаристві. Це було ще тоді, коли він ходив до церкви св. Бенедикта в Клівленді, де не лиш були коло нього словаки, але йому здавалося, що у світі немає іншого народу тільки словацький. І тому тут на фестивалі його зацікавили ці, ним призабуті люди. „Властиво, як виглядають словаки?" — запитував себе Вілкс. Чейже він фаховий репортер і в нього дар схоплювати враження. Його батько і брати й досі живуть з праці рук, а йому платять за його написані спостереження.

Отже, словаки... На перший погляд — їхній вигляд нічим особливим не відрізнявся від будь -якої іншої етнічної групи. Одяг їхній ясний, пошитий із синтетичного матеріялу — зовсім однаковісінький як цей, що в літі в нього зодягаються люди середньої верстви американського суспільства.

Відтак Полу Вілксові прийшло на думку ввійти до амфітеатральної залі, щоб приглянутись програмі фестивалю. У цій хвилині на сцені виступав танцювальний ансамбль. Танцюристи були трохи вищі за середній ріст, доволі дебелі із дещо випнутою грудною кліткою. Очі їхні здавались малими, бо в них була схильність прижмурювати їх. Відтінь їхньої шкіри відзначався п р и родною смуглявістю. Це спостереження спонукало Пола Вілкса покинути залю. У нього прокинулося бажання пройтися поміж юрбою, приглянутись кожній рисці цих людей, простудіювавши їхню поставу і їхні рухи. Насамперед завважив, що в цих людей такий же вигляд, як у.. нього. Ще ближче приглянувшись, побачив, що ані одна рисочка на обличчях словаків не нагадувала йому мешканців Іст Гемптону. Не було в них вивчених елеґантних жестів, що в істгемптонців позначаються в особливому кивкові руки чи повороті голови.

І мандрував Пол Вілкс далі в бажанні зблизитися до тих в минулому йому покревнених людей і, вхопивши когось із них за руку, сказати йому: „Глянь на мене. Я зовсім такий, як ти. У нас же спільна національна приналежність. Ми ж одна і ця сама спільнота. Ми — словаки". І раптово, відчувши в горлі спазм, занімів. Він же ж ніколи в житті прилюдно не плакав, цим самим і тут не хотів „дебютувати"... Водночас нетерпеливий і радісний, потиху, в думках розмовляв із собою: „Пол, я думаю, що на сьогодні — забагато вражень, хіба не так? В останніх часах тобою оволоділа навіжена думка — віднайти свою національну ідентичність і, не віднайшовши її, відчуваєш її брак і порожнечу".

А потім Пол Вілкс, побачивши людей, які стояли в черзі за їжею, і собі пристанув. Нарешті — в деякім змислі, він зможе відчувати спільність з цими людьми, зможе начебто співжити з ними, чекаючи разом із... своїми людьми.

І враз він почув дивну, одначе у звучанні знайому мову. Тоді пригадав собі, що цієї мови колись хотіла його н а в ч и т и бабуня, але він їй задивливо сказав: „Бабуню, я хочу бути американським хлопчиною"! Проте, в глибині душі Пол Вілкс знав, що ані тоді, ані пізніше, він ніко-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Михайло Г. Марунчак

БІОГРАФІЧНИЙ СЛОВНИК Д-РА В. КИСІЛЕВСЬКОГО

Д-р Володимир Ю. Кисілевський знову дав українській спільноті дослідний метрикальний д о кумент, без якого важко буде обійтися дослідникам в студіях таких ділянок українського життя в Канаді, як генеалогія, демографія, статистика, многокультурність та інші суспільні науки.

Ця англомовна праця, якої офіційний заголовок звучить: "Dictionary of Ukrainian Canadian Biography — Pioneers Settlers of M a n i t o b a 1891-1900", є першим томом великого задуму Української Канадської Дослідної Фундації обхопити всіх піонерів українців, які поселились на гомстедах перед 1900 р. Після Манітоби прийшли б піонери Алберти, Саскачевану та інших провінцій, а згодом теж поселенські роди, які прибули після 1900 року..

Праця д-ра Кисілевського (в англомовних колах він відомий в скороченій назві як д-р Кей) підготовано надзвичайно сумлінно. Він використав тут не тільки гомстедові документи, але також кораблеві списки, документи прийняття канадського громадянства, часописні некрологи, статистику народження і смерти, спомини та все інше, що було тільки доступне для нього і його праці. Тут не тільки слідно працьовитість дослідника, але також науковий метод, про що говорить з признанням про це у своєму вступі до цієї унікальної праці відомий історик Манітоби проф. В. Л. Мортон, зараз професор Трентського університету.

Студія д-ра В. Кисілевського нагадує нам семитомову працю французького вченого д-ра Кипріяна Танґуя, який опублікував "Dictionaire genelogique de familles Canadiennes". В того роду словнику біографій, якщо б він повністю появився, кожний українець - канадець віднайшов би свого родоначальника в Канаді та його нащадків, пов'язаних з ним, а з ними і себе.

Д-р Кисілевський подає не тільки дати народжень, прибуття до Канади, поселення на гомстеді, дітей, дату смерти тощо, але також і місце походження піонера з України.

Наш заслужений дослідник прийшов до цікавих заключень, якщо йдеться про прибуття українських перших піонерів - гомстедників Манітоби. Всі вони прибули з полоси середнього бігу Дністра і Прута. Центри їх — це повіти Борщів і Заліщики в Галичині, а знову Заставна і Кіцмань в Буковині. Як стверджує автор, покликуючись на Енциклопедію Британіку, — це полоса, в якій розкопки неоліту говорять, що тут коло 5 тисяч років тому існувала висока культура, було вже мешкальне б у д івництво, управа ріллі, випас худоби, хов птиці тощо. Трипільські сліди — взори цієї культури віднаходимо нині в українській кераміці, килимарстві, вишивці та писанці. Це діялось на українськікій л
кій землі тоді, коли в інших просторах Европи кочували ще номади.

В поодиноких родах, де є на це дані, д-р Кисілевський замічує також шляхетське походження українських поселенців, неначе хоче вказати також на новішу і багату культуру минулого української людини.

Не легко приходилось нашому дослідникові добиватися історичних даних серед спотворених імен англосаксьскими урядовцями; наприклад: Шпачинський Микола був зареєстрований як „Скакофарскі Міекалоф"; Грицак Вавро, як „Мризаг Вавіскоутс" і т. п.

Праця начисляє 249 сторінок, оформлення після азбуки місцевостей Манітоби., а в них після азбуки поселених родин.

Цю українсько-канадську метрику повинен набути щонайменше кожний, якого рід є тут зареєстрований. Крім цього книга повинна знайтися в кожній бібліотеці, бо це надзвичайно цінний варстат праці для дальших дослідів.

Під кінець кілька слів про „Українську Канадську Дослідну Фундацію", яка працює від початку заіснування під кермою відомого педагога та громадського діяча сотника Степана Павлюка. Завдяки йому та його співробітникам, які в більшості рекрутуються з ветеранських кіл, появилася 1964 р. праця д-ра В. Кисілевського п.н. "Early Ukrainian Settlements in C a n a d a 1895-1900", згодом знову англомовна праця "An Ukrainian Canadian in Parliament". З ініціятиви цієї фундації були друковані чи опрацьовані ще інші дослідні праці. Як довідуємось, старанням цієї фундації появляться в англійській мові розвідки д-ра Осипа Олеськова про українців в Канаді та виїзд до Канади. Це добре складається, бо Українська Академія Наук саме публікує ці праці в оригіналах в серії „Джерела до історії українців Канади".

В кількох останніх рядках віднотуємо дещо і про самого автора, який пов'язаний з життям українців Канади ще з 1928 р. До великих розділів його заслуг належить б а г атогранна праця також на полі журналістики і письменства, дальше праця в Українському Бюрі в Лондоні, а від 1941 р. праця в Департаменті Національної Оборони та зв'язки з етнічними групами Канади, які від 1950 р. продовжувались в Департаменті Громадянства й Іміґрації. Його слово багато заважило на тому, що сьогодні в Канаді ми можемо говорити авторитетно про поняття канадської багатокультурности.

Свій багатющий досвід д-р В. Кисілевський виявив в більших і менших дослідних працях, розвідках та принагідних доповідях на наукових форумах. Хоча йому в дні 4 серпня ц. р. сповнилося 80 років життя, наш учений має повні руки праці й великі пляни. Про це з певністю наші наукові кола заговорять основніше з нагоди 80-річного небуденного ювілею цієї небуденної людини.

Оксана Вікул

З танкового нотатника

З нагоди Українського Тижня, у Вашінґтоні 26-го червня ц. р. відбувся концерт, у Конститушен Голл. Цей вечір приніс нам безліч гарних вражень. Нашу увагу, очевидно, в першу чергу притягає мистецький танок, і цим разом нас захопив балет „Боротьба за свободу" Роми Прийми-Богачевської. У розмові з п-і Ромою довідуємося, що ідею до цього балету піддав їй твір сучасного українського композитора Вадима Гомоляки „Карпатська леґенда".

Рома Прийма-Богачевська — балерина, хореограф, педагог — у своїй школі вчить техніки клясичного балету, елементів модерного танку та ознайомлює своїх учнів із стилізацією народного танку. Для своїх учнів вона створила казки „Попелюшка", „Квіт папороті" і танкову версію „Пер Ґінта". Минулого року на Українському Фестивалі в Ню Джерзі відбулася прем'єра ще одної, її укладу дуже спеціяльної казки — тієї, що ми вперше з приємністю побачили на концерті у Вашінґтоні.

Твір цей без сумніву зробив велике враження на всіх глядачів. Та й не диво — користуючись засобами і технікою балету, який багато знавців цієї галузі мистецтва вважає за поезію танку, висловлено вічно-актуальну тему боротьби за свободу.

На сцені бачимо струнку постать у білих шатах — Княжну Україну. Та замість корони зі самоцвітів, у неї на голові терновий вінок. Чужа ворожа сила привела її на суд. Чорна постать прокуратора обвинувачує її, а слуги, що виконують його волю, знущаються над нею. Хочуть зламати Княжну і підкорити вірний їй народ. На сцену виходить Герой — він несе хрест усіх страждань і прагнень народу — і разом з Княжною стає до молитви, яку перериває і забороняє ворожа сила. Герой зневірений. Але поява блакитної дівчини — Надії — з якою він виконує поетичний дует — дає йому надхнення і його підтримує. Він знову стає в обороні Княжни і в боротьбі гине разом з великою частиною народу. Народ же воскресає — підростає нове покоління, яке вітає свою Княжну, а Надія її не покидає.

Хореограф дав нам добре опрацьовану річ. На сцені безперервно йде дія; сольові танки накреслюють характер постаті, а потім розвивають фабулу та чергуються з групою — народом. Група, як хор у старовинних грецьких трагедіях — це одночасно коментатор, тло і чинник, що зв'язує дію в тяглу цілість. Добре вишколений ансамбль школи Роми Прийми-Богачевської складається із старших учениць (народ) і молодшої групи (молоде покоління).

Ролю Княжни України виконує Роксоляна Бабюк, кваліфікована балерина, абсольвентка Джульярду, яка радо співпрацює з п-і Ромою і виступає на українських імпрезах. Думаємо, що її цікавить наша тематика і притягає рідне оточення. Цього, на жаль, не можна сказати про більшість наших молодих професійно кваліфікованих сил у ділянці танку. Декілька молодих балерин-українок працюють виключно в міжнародних групах. Надіємося, що це явище переходове, та що, набравши досвіду, вони знову розвиватимуть наш мистецький танок.

У головних ролях балету, за винятком Роксоляни Бабюк, були професійні сили неукраїнського походження. Але вони зрозуміли цей твір і виконували його з ентузіязмом. Ми бачили в ролі Надії Сандру Белострачі, партнером якої був Герой — Юліо Горват, та чорну постать Прокуратора в дуже доброму виконанні Флоріна Скарлата.

До успіху цього твору немало спричинились костюми проєкту Слави Ґеруляк. Вони доповнювали лінію рухів, на яких не було ніяких зайвих прикрас, а кольори відповідали характерові поодиноких постатей.

Велика ідея, подана в мистецькій формі та професіональному виконанні на основі надзвичайно гарної й відповідної до теми музики — це зворушлива та гідна уваги подія у житті нашої громади. Всім же нам відомо, як багато зовсім немистецьких продукцій в ім'я високих ідей нам доводиться оглядати.

І так, цим разом пані Рома знову нас обдарувала і збагатила Казкою — тією Казкою Казок, з якою ми постійно живемо, в яку віримо, яка дає надхнення у нашому житті — Казкою нашої боротьби, зрозумілою і присвяченою усім, хто любить свободу.

Причини „леґіонерської недуги" все ще невияснені

Філядельфія. — Помимо одної з найбільш інтенсивних інвестиґацій в історії ЗСА, групі 21 спеціяльних дослідників хворіб не вдалось знайти причини т. зв „леґіонерської недуги", яка була причиною смерти 26-ох осіб і захворінь на запалення легенів 146 інших, що брали участь в стейтовій конвенції леґіонерів тут чотири тижні тому.

Минулого четверга дослідники Центру контролі хворіб закінчили безуспішну інвестиґацію, заявляючи, що їм вдалося встановити тільки два спільні фактори: всі хворіючі особи були безпосередніми чи посередніми учасниками конвенції і всі замешкували в готелі Белвю-Стретфорд або в безпосередній віддалі від нього. Перевірка водних проводів в цьому готелі, де відбувалася конвенція, виявила 19 недомагань, але д-р Леонард Бахман, стейтовий секретар здоров'я, ствердив, що лябораторна перевірка води не виявила жадних загрозливих бактерій. В дальшому він заявив, що недуга більше не поширюється і нема загрози нових випадків. Вже після конвенції леґіонерів занотовано шість захворінь на цю саму недугу, хоч і в менш інтенсивній формі, серед учасників Міжнародного Евхаристійного Конґресу, який відбувся тут від 1-го до 8-го серпня.

У Філядельфії залишаться два спеціяльні дослідники, а три окремі групи медичних дослідників дальше працюватимуть над розкриттям цієї містерійної недуги.

ТРАВА РОСТЕ І ПІСЛЯ НАС

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ки вони перетворили у негідне плазування перед московськими вождями.

В обох системах — нацистській та большевицькій — гідну людину перетворюють ще за життя у бездушну частинку всесвітньої матерії. Цю саму тенденцію змінюють сьогодні нові, складніші умови життя.

Звужений світ — звужені можливості

Щоправда, засоби транспорту, зв'язку, масової інформації та наукових знань сьогодні більші та доступніші неймовірно більшим масам людей, як у минулі століття. Земна куля з її п'ятьма континентами нагадує одне велетенське міське селище. Водночас кількість людей на Землі зросла неспівмірно до їхніх засобів прожитку, а тому й спроможності однієї людини почути іншу пропорційно зменшилися.

Хто сьогодні за короткий час свого зрілого існування може вибитися на поверхню людства?.. Хто, під шум дедалі штудерніших ракетних бомб, що уміють самі спостерігати обстановку, думати, заражати себе і вирішувати, куди їм доцільніше спрямувати свої підривні стрільна, — може надіятися на те, що його чи її голос почує інша самотня людина?..

Ось чому в нашому та в усякому іншому суспільстві люди наполегливіше метушаться довкола своїх дрібних справ, ніж довкола громадських чи загальнонаціональних. Ось чому довкола питань свого роду, свого імени, свого ювілею, своїх інтересів, своїх досягів і навіть довкола своїх невдач окремі люди трудяться так завзято, неначе б це була їхня „вавилонська вежа", із платформи якої вони стануть видні багатьом іншим людям.

На цьому самому психологічному грунті виникли пестрі одяги, звичай носити ланцюжки, браслети, відзнаки і різні варварські оздоби. На тому самому грунті непевности зродилася ревуча музика і ревучі співи, слів яких ніхто не чує і не розуміє. Це лише ознаки бажання людини вирватися із гущі мільярдних мас людських істот на поверхню життя, це ознака спроб заглушити свій страх перед самотністю — страх, що його відчувала людина кам'яної епохи, коли світ був однією страшною таємницею.

І з тих самих мотивів сучасна людина, будь вона вона українська чи іншонаціональна, хворобливо прагне попасти до новинок: у газеті, в радіомовленні, у телевізії.

Себепропагування („паблисити") стало одним із найбільших потреб сучасної людини, залежної можливістю масової безобличности. В ім'я навіть короткотривалої популярности" руйнуються особливі кар'єри, звичайно цінуються людські та суспільні вартості, підриваються державні і народні установи.

(Продовження буде)

Вдала маніфестація АБН в Англії

У Менчестері, Англія, 18 липня ц.р. відбулася антиросійська і антикомуністична крайова маніфестація АБН з приводу Дня поневолених націй. Українські, англійські і литовські священики відправили спільну Богослужбу на інтенції поневолених безбожницьким російським імперіялізмом народів. Центральна англійська церква була виповнена вщерть. Співав чудово український хор.

Відбувся похід з церкви до домівки, де відбулося віче. Напереді походу йшли молодечі групи у народних строях, несли національні прапори: український, литовський, латвійський і інші. За ними центральні делегації українців, хорватів, литовців, латвійців й інших та понад тисячу учасників походу. Віче було незвичайно успішне. Проводив ним литовець. Промовляли: мгр Слава Стецько, кандидат на посла, Петлов і Дон Мартін. Схвалено одноголосно резолюції з засудженням російського імперіялізму і комунізму, даючи підтримку національно-визвольній боротьбі України і інших поневолених націй за їхню національно-державну незалежність.

Промови були на дуже високому поземі. Промова Слави Стецько була кількакратно переривана бурхливими оплесками.

Після цього був концерт, який був знаменито підготований і захопив приявних змістом і мистецьким оформленням.

У дальшу чергу Слава Стецько, як речник України й АБН, а Дон Мартін, як голова Британської Ліги за свободу Европи, переїхали на подібне віче до Брадфорду, де — хоча в менших рамах, але не менше змістово і на високому мистецькому поземі відбулося політичне віче і концерт з приводу Дня поневолених націй.

Вічем проводив латвієць. Концертову частину вів українець. Промовляли Дон Мартін, Слава Стецько і лордмейор міста. Слава Стецько мусіла тричі дякувати за ова цію солідарність приявних з висловленими думками в її доповіді. Промова Дон Мартіна зробила також небуденне враження, бо змістом своїм відповідала повністю концепції АБН і була виголошена в гарній формі. Прекрасно співав український хор. Дві українські дівчата танцювали соло — гуцулку і кужіль.

Народ сприйняв їх мистецьке виконання з захопленням. Танцювали і співали також мадяри, показуючи високий позем своєї народної культури.

АБН

Наріжний камінь під Громадський Центр у Клівленді

Святопокровський Український Релігійно - Громадський Центр у Клівленді за проєктом інж. арх. Зоріяна Городиського.

Клівленд, Ог. (омб). В суботу, 14-го серпня ц. р. у 988-мі роковини Хрищення України, Блаженніший Патріярх Йосиф І посвятив у храмі Жировицької Богоматері й свв. Сергія й Вакха, при Патріяршому Дворі у Римі, наріжний камінь під будівлю Святопокровського Українського Релігійно - Громадського Центру в Клівленді, в присутності делегатів Святопокровської парафії з Клівленду.

Цей наріжний камінь, що його посвятив Блаженніший Патріярх, врочисто вмурують у будинок Святопокровського Релігійно-Громадського Центру, при 6810-14 Бродв'ю Ровд у Клівленді - Пармі, Огайо, в неділю, 29-го серпня ц. р. безпосередньо після Торжественної Соборної Святої Літургії, що в ній співслужитимуть: о. крил. Микола Павлишин, настоятель Святопокровської парафії й гості з Европи: о. д-р Іван Гринько з Німеччини, канцлер Блаженнішого Патріярха, о. д-р Іван Дацько й о. Петро Стецюк, з Риму. До співслужения цієї Соборної Служби Божої запрошено отців душпастирів поміснних парафій свв. Володимира й Ольги з Чікаго й св. Арх. Михаїла з Філядельфії, як також усіх місцевих священиків. Співатиме хор церкви Святої Покрови під дириґуванням Земи Панчишин. Як довідуємось, на ці святкування прибуде до Клівленду голова Українського Патріярхального Світового Об'єднання „За Єдність Церкви і Народу", проф. д-р Петро Зелений з Бельгії. Сподіваються теж гостей із Торонта, Боффало, Піттсбурґу, й довколишніх громад.

Коли йдеться про загальний опис Святопокровського Центру, то будинок, який уже завершується й повинен бути готовий у листопаді 1976 року, поміщуватиме каплицю, залі й кімнати для зайнять молоді, бюрові приміщення, конференційну залю й велику залю на 1,000 місць із сценою й повним модерним устаткуванням. Кошти цієї будови, яка є першим етапом у розбудові 35-акрової Святопокровської посілости, виносять один мільйон долярів, а її виконали інж. арх. Зоріян Городиський і контрактор, інж. Богдан Чопко. Каплиця Святопокровського Центру, із хорами, яка поміщуватиме біля 500 осіб, служитиме за тимчасове церковне приміщення, поки буде здвигнений храм Святої Покрови.

На Святопокровській посілості заплянував теж будову свого професійного грища Український Спортовий Клюб „Львів".

МОСКВА НАЙБІЛЬШЕ...

(Продовження зі стор 1-ої)

є 40% українців. Він часто зустрічав українців, які вважають комунізм формою російського імперіялізму.

Амальрик згадав м. ін. також про те, що влада в Україні поводиться з українськими націоналістами особливо злющо й дає їм довші терміни покарання в порівнянні з іншими.

Повертаючися до книжки В. Мороза „Репортаж", Амальрик підкреслює, що це „дійсно сильна книжка, вона грала в моєму житті досить велику ролю" ...

Москва безсумнівно боїться українського націоналізму ще тепер, коли вже багато осіб не збере, а сьогодні в центральних будинках Москви є 24 мільйони українців від 3 мільйонів, а в цілому СССР, здається, ще мало, що мільйон можна жити сьогодні, ніж тому, що Україна має 40 млн. населення. Москва більше боїться українського націоналізму, ніж, напр., грузинського з 2 млн. населення. Так, що потенційна сила українського націоналізму дуже велика.

А. О. Амальрик як історик виявив глибше зацікавлення історією України і з того моменту йому були передані книжки й видання. Він був здивований, що українська еміґрація, а зокрема Визвольний Фронт видають численні чужомовні речі про Україну.

(„Шлях Перемоги")

В Арґентіні звільнено арештованого американського священика

Буенос Айрес. — В середу, 18-го серпня, арґентінський військовий уряд звільнив з тюрми американського католицького священика, о. Джеймса Вікса, професора теології в семінарії Кордоби, якого заарештовано 3-го серпня, разом із 5-ма семінаристами. Отця Вікса звільнили після того, як американська амбасада минулого тижня запротестувала перед хунтою, що той військовий уряд не тільки відмовляється подати до відома де цей священик перебуває, але також відкидає клопотання консуля ЗСА, який хотів відвідати о. Вікса. Перед звільненням американського священика з тюрми, військовий уряд заявив, що його та семінаристів арештували за „підривну діяльність", точніше, за посідання „марксистсько-ленінської літератури". Отець Вікс має відлетіти до Бостону, Массачусетс. Доля арештованих з ним семінаристів далі невідома.

Маестро Василь Авраменко відбув зустріч з д-ром Мироном Куропасем в Білому Домі

Вашінгтон. — Ще кілька місяців тому, в середу, 19-го травня, визначний і заслужений балетмайстер Василь Авраменко, перебуваючи у Вашінгтоні, відвідав у Білому Домі д-ра Мирона Куропася, спеціяльного асистента президента Джералда Форда для етнічних справ. Після візити і приязної розмови, д-р Куропась написав своєму славному землякові такого листа:

„Ваша недавня візита в моїй канцелярії в Білому Домі була для мене великою честю. Завжди є великим привілеєм зустріти особу, яка, більше ніж хто інший відомий мені, є представником дійсного значення рідної культурности.

Складаю Вам мої найщиріші побажання з нагоди відзначення Вами 50-ліття прибуття на цей континент. Ваша праця для поширення українського танцю в Америці є легендарна. Ви зробили більше для збереження нашої багатої української культури ніж хтобудь інший. Українська громада в Америці зобов'язана Вам за Вашу невтомну працю, Вашу чутливість та за Ваші осягнення.

Гратуляції з нагоди знаменної 50-ої річниці!"

Д-р Мирон Куропась і маестро Василь Авраменко.

ЗАКІНЧИЛИСЬ ПЛАСТОВІ ТАБОРИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

„Ті, що греблі рвуть", який святкує в цьому році 50-річчя свого існування.

Назву табору юнаків „Чікамуґа" взято з назви місця битви з часів громадянської війни, учасником якої був українець ген. Іван Васильович Турчин. Провід табору юнаків очолювали: ст. пл. Ярко Левицький — комендант, Аскольд Бук — бунчужний, Ромко Гриців — писар та п'ять булавних. Вони разом із 27 юнаками збудували на оселі трасу бігу з перешкодами, що було знаменитим прикладом пластової піонерки. Цю трасу відкрито офіційно в „Дні Пластуна" показом бігів, в яких продемонстровано на весело, як можна правильно і неправильно її вживати. Юнаки виступили також з показовим впорядом.

Можна було відгадати, що темою табору новачок була українська пісня, бо 24 новачки, учасниці табору, співали багато українських пісень, що їх вони вивчили на таборі. На „День Пластунки" табір новачок підготовив програму українських пісень та народних танків. Цей табір під назвою „На райдузі пісні" перевела команда у складі: ст. пл. Оля Ретька — командантка, Надя Ретька — бунчужна, Оленка Слободян — писар і три сестрички булавні.

Згадуючи початки українського поселення в ЗСА в копальнях стейту Пенсильванії, табір новаків вибрав собі назву „Шахтарі". Згідно з пластовою традицією, кожний табір відбуває своє хрищення. На таке хрищення табору новаків булава табору юначок змайструвала всім новакам та їх братчикам у подарунку шахтарські шапки. В „День Пластуна" малі „шахтарі", яких було 21, змагалися в таборовій олімпіяді та виступали з показом веж. Цей табір перевели: ст. пл. Тарас Пенкальський — комендант, Андрій Рак — бунчужний, Мирон Дитюк — писар та три братчики булавні.

Адміністраторами оселі „Бобрівка", які причинилися чимало до успішного переведення всіх цьогорічних таборів, були: пл. сен. Валентин Катречко у першому тижні та п. Юрій Катречко у другому та третьому тижні.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

До численних голосів у пресі про успіхи нашої молоді приємно було б додати пару слів про мгр Ларису Дячок.

В травні цього року Лариса закінчила студії в Мерилендському університеті й одержала диплом магістра музики.

В цьому році вона взяла також участь у контесті композиторів стейту Меріленд і в цьому контесті дістала першу нагороду. Контест цей кожного року переводить Фундація Красного Мистецтва в Аннаполісі, Мд.

Нова музична сила - Мгр Лариса Дячок

Початкову музичну освіту — гра на фортепіяні, сольфеджіо і спів, Лариса одержала в школі Українського Музичного Інституту, (УМІ, в клясі проф. Ольги Сушко-Наконечної, починаючи від сьомого року життя на протязі восьмох років. Уже в тому часі вона виявляла винятковий талант до музичного мистецтва. Від десятого року життя почала творити композиції-імпровізації, а від дванадцятого року життя почала брати участь у мистецьких програмах громадських імпрез. Виступи її були різноманітні: виконувала клясичні твори на фортепіяні, акомпанювала, співала в хорах, а також часто при власному акомпаніяменті фортепіяну або гітари співала популярні, народні, пластові та інші пісні.

Будучи на Союзівці, на її голос (альт) звернув увагу сл. п. Іван Задорожний. Він заанґажував Ларису на цілий літній сезон виступати із своїм репертуаром пісень — соло або в дуеті — на сцені Союзівки. Як студентка університету на протязі одного семестра належала до „Глі-Клаб" та співала соло в дуеті до радія Мерилендського університету.

На музичний талант Лариси звернув особливу увагу голова Музичного Департаменту Мерилендського університету д-р Льоренс Моос, відомий композитор в американському світі. Він переконав Ларису, що вона повинна всецільо посвятитися музиці, а передусім композиції.

Численні її твори на фортепіян та на інші інструменти, напр. „Квінтет на дуті інструменти" і „Смичковий кварт-тет", опрацьовані переважно в модерному стилі, були вирізнені і грані на сцені університету. Але Лариса компонує також твори в клясичному стилі. Декотрі з них основані на українських музичних народних мотивах і з українською тематикою. До таких можна б зачислити „Лист В'язня". Слова і музику до цього твору Лариса написала в часі, коли працювала в студентській організації „В Обороні Валентина Мороза". „Лист В'язня" був виконаний з великим успіхом, та на бажання його кілька разів повторено для українських громад Вашінґтону і Балтимору.

Лариса має двох братів. Вони в хлоп'ячих роках виявляли також зацікавлення музикою. Однак вибрали інші професії: д-р Орест посвятився науковим дослідам океанографії, а мгр Дарій — архітектурі. Обидва молоді панове, як рівнож і їхній батько інж. Теодозій, є членами місцевого Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки.

Дитячі і молодечі роки так Лариса, як і її брати, провели в Пласті, і спомини про пластові табори залишились для них незабутньою казкою молодости.

Лариса плянує продовжувати студії в ділянці композиції, гри на фортепіяні і дириґентури, завершуючи їх докторатом.

Н. Н.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПО СМЕРТИ

бл. п.

д-ра СТЕФАНА ЯНЕВА

відбудуться

Богослуження

26-го серпня 1976 року

в церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж., о год. 7-ій рано;

в церкві СВ. РОДИНИ в ВАШІНҐТОНІ, Д.К. о год. 8-ій ранку.

Донька д-р ЛЯРИСА ЯНІВ-ФОНТАНА з Родиною

Ділимося болючою вісткою із усім Пластунством та Громадянством, що 17-го серпня 1976 р. відійшла у засвіти член 2-го Куреня УПС „Ті що греблі рвуть"

бл. п. д-р мед.

БОГДАНА САЛАБАН-ҐЕЙНС з дому СТАВНИЧА

Пл. Сен.-Кер., член булав таборів на „Соколі" і в Україні, б. член Булави Гол. Командантки Пластунок та Булави Головної Булавної Пластунок.

Родині нашої дорогої Подруги складаємо глибоке співчуття.

У смутку —

2-ий КУРІНЬ УПС і 4-ий КУРІНЬ УСП „ТІ ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

Замість квітів просимо, згідно з бажанням Померлої, складати датки на Українську Енциклопедію у Сарселі, Франція.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 18-го серпня 1976 р. відійшов від нас у Вічність, у віці 83 років, по довгій і тяжкій недузі наш ЧОЛОВІК, ВУЙКО і ШВАҐЕР

бл. п.

ІВАН БІЛОУС

б. полковник в Армії УНР, учасник визвольних змагань в рядах УСС, інспектор шкіл українознавства в Детройті, Чікаго і Клівленді з рамени УККА, член українських товариств та кооператив і директор Рідної Школи в Детройті, в краю управитель школи на Рогатинщині.

ПАНАХИДИ: у Детройті, 18-го серпня, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Градовського, 19-го серпня, о год. 9-ій ранку, а опісля о год. 9:30 Заупокійна Богослужба в церкві св. Івана Хрестителя. Тлінні останки Покійного будуть перевезені до Акрон, Огайо. Дня 20-го серпня 1976 р. о год. 7:30 веч. відбудеться Панахида в похоронному заведенні П. Купка в Акроні. 21 серпня після Панахиди в похоронним заведенні о год. 9-ій ранку, відбудеться о 9:30 Богослуження в Українській Католицькій Церкві св. Духа. Похорон відбудеться на цвинтарі Святого Хреста в могилі рідні.

В смутку:

СОФІЯ — жінка
УЛЯНА — шваґрова з чоловіком Д-ром ВОЛОДИМИРОМ ВІЛЕЦЬКИМ
ОЛЕНА — сестрінка з чоловіком Д-р ЕВГЕНОМ МАРТИНЮКОМ та дітьми КАТЕРИНОЮ та МАРТОЮ

Замість квітів на могилу Покійника, просимо складати пожертви на Українську Катедру в Гарварді.

З глибоким смутком повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що в п'ятницю, 20-го серпня 1976 р., після довгої й важкої недуги упокоїлася в Бозі на 52-му році життя наша Найдорожча і Незабутня МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ СУШКІВ

вдова по покійному ЕМІЛЕВІ СУШКОВІ

ПАНАХИДА відправиться в понеділок, 23-го серпня в похоронному заведенні Литвин-Литвин, при 801 Springfield Avenue, Irvington, New Jersey, о годині 8-ій вечером.

ПОХОРОН у вівторок, 24-го серпня 1976 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрея в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Важким горем прибиті:

дочка МАРТА з мужем Д-ром БОГДАНОМ ВОРОХОМ
внуки: ЛЯРИСА, ХРИСТЯ і МАРКО
Близька і дальша Родина в Америці і в Краю

КОНЦЕРТ

присвячений пам'яті славної челістки і професора

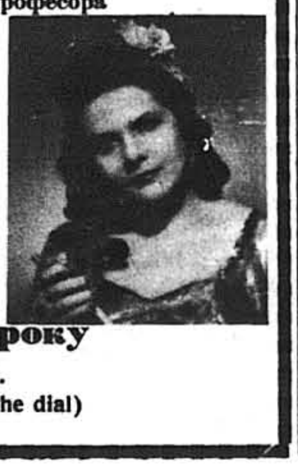
ЛЮДМИЛИ ПОЛЕВСЬКОЇ

ЗОЯ ПОЛЕВСЬКА

ЧЕЛІСТКА-ВІРТУОЗ

При фортепіяні

проф. д-р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ

в суботу, 28 серпня 1976 року

о год. 10.30 до 10.55 перед полуд.

РАДІОСТАНЦІЯ WNYC FM (93.9 on the dial)

„МАНДРІВКА В МИНУЛЕ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ль не зможе бути „справжнім" „американським хлопчиною". Він вперто пробував, але перетворитись йому таки не вдалось.

Деякі люди, які проходили повз нього, розмовляли ламаною англійською мовою і Пол Вілкс пізнав у них емігрантів першого покоління. І йому пригадались його дідуньо і бабуся, які з одного боку цупко трималися своєї культури, а з другого — поволі входили в загальну американську систему, якої вони мусіли притримуватись, щоб зберегти своє існування.

І в цій же хвилині Пол Вілкс хотів вигукнути до людей: „Не асимілюйтеся! Не давайтеся їм схопити. Збережіть це, що маєте, воно ж бо ваша дорогоцінність". Проте, з його уст не впало ані одного слова. Заховавшись за окулярами, він пильно записував свої спостереження.

Відразу пізнати було, що люди, які зібрались на цьому фестивалі, були один одному знайомі: гомоніли розмови, розлягався сміх, дзвеніли привітання. Жаль наростав в душі Пола Вілкса, відчуття непотрібної прірви, що й пробилось у його статті реченням: „Рідко коли я почувався таким самотнім в юрбі"... І в нього розжеврілось бажання — запитатися в когось із зустрічних людей, з котрих частин Словачини вони походять. Але мовчав, не мав відваги... А що, як хтось покладе йому такий же самий запит, а він не знав би, що йому відповісти. Ніколи ж бо не проявив найменшого зацікавлення, з якої частини Словаччини приїхала його бабуня.

Пола Вілкса також вочушив сумнів щодо правдивости його прізвища. Коли до Америки приїхали його дідуньо і бабуня і їх запитали, як вони називаються, вони напевно своє прізвище подали із словацького вимовою. А урядовцеві з Еліс Айленду яка р і з н и ця... Правдоподібно його прізвище могло бути Вілкіс або Влк, — хто його тепер відає...

Доволі пізно розпочався танцювальний фестиваль. В програмі було подано, що це танок із словацького міста Детви і в ньому ввесь вислів народної краси танцю і темпераменту словаків. Але Пола Вілкса покинуло бажання приглядатись і найкращим танцюристам. Він спішив... Хотів вже бути вдома і там насолоджуватися усіма відтінками його мелянхолійних переживань із цього фестивалю, смакуючи свій смуток до дна... У нього ще й росла досада до братів по-крові, що вони такі покірливі і слухняні, хоча здавав собі справу з цього, що до деякої міри він такий же сам... Одначе його не переставала сердити думка, що прецінь до цих пір словаки вже могли навчитися, що вони ніяка ключова, тільки фізична сила, що вони робітники у фабриках і в копальнях вугілля, що вони лише... „м'язи", які служать цій країні. Дарма, вони й досі в безконечність льояльні, готові асимілюватися, готові — бути американськими хлопцями та дівчатами.

Пол Вілкс якраз збирався виходити, але на мить зупинився. Мастер церемонії фестивалю заповідав, що вправді президент Форд не міг прибути, однак він до них вислав спеціяльного асистента. Пол Вілкс дослівно пише:

„Я саме вже виходив, коли майстер церемонії проголосив, що не зважаючи на це, що запрошений Президент не міг бути, він вислав свого спеціяльного асистента. Бурхливі оплески привітали цього молодого чоловіка, зодягненого в нелеґантний синій сдяг. Виглядало, начебто він був найголовнішим асистентом, тим справді спеціяльним. Він українець і сказав до людей кілька слів цією спорідненою (із словацькою) мовою. Він запрошував їх до Білого Дому, а вони своїми оплесками дякували йому за цю ввічливість, саме в той час, коли я повертався до свого авта".

Очевидно, що мова тут про д-ра Мирона Куропася, хоче автор і не називає його поіменню. Повертаючись до авта, Пол ввесь час чув гучні й невгавою ці оплески — це словаки виявили цьому українцеві подяку за його щпривіт.

По дорозі до Іст Гемптону, вже в авті, Пол Вілкс включив радіо і звідтіля до нього прилинула пісня і слова співака Арльо Гатрі: „Ти мене не знаєш, я є твій рідний син". Ці ж самі слова відгомоном повернулись в душу Пола Вілкса, але він ще не міг дати відповіді, бо із цілковитою певністю він ще не спроможний був сказати, чи він „рідний син". Знав тільки з найбільшою певністю одне: до Іст Гемптону він не належить. Сюди він приїхав, щоб, відтворивши своє минуле, перевірити і віднайти себе. І можливо, що відкарбувавши візерунок свого минулого, він на наступному фестивалі зможе сказати: „Я — словацько-американський хлопчина. А ти"?

Яка дивна і здається неймовірна історія цілого психічного процесу, що відбувався в душі Пола Вілкса. Не зважаючи на його постійний бунт, на його непримиримість з тією думкою, що він походить із словацького народу, не зважаючи на його всеціле включення в американський побут з бажанням — бути „справжнім американським хлопчиною" — він просто не міг встоятися незвичайній, дивній просто ірраціональній силі — в нього наступило ґрунтовне і докорінне духове переродження — він повернувся до свого, до словацького народу.

Дивлячись на національне переродження Пола Вілкса, наростає бажання, щоб і ті українці, які, відійшовши від свого народу, призабули чиї вони „рідні дочки і сини", змогли при наступній зустрічі зі своїми знайомими сказати: „Ми американські громадяни — українці. А потім, начебто, передаючи естафету іншому, запитали: а, ви"?

Сходини в справі відновлення КУМО

З початком цього року Президія секретаріяту СКВУ звернулася до управи Центрального Союзу Українського Студенства (ЦЕСУС) з проханням зайнятися справою відновлення Конференції Українських Молодечих Організацій (КУМО). КУМО було створено під час 2 Конгресу СКВУ 1973 р. з метою стати координаційним тілом українських молодечих організацій у вільному світі та радою у справах української молоді при СКВУ. За останні роки, однак, діяльність КУМО фактично перепинилася. На заклик президії СКВУ управа ЦЕСУС звернулася до світових управ українських молодечих організацій та скликано перші сходини в цій справі в середу, 30-го червня ц. р., в бюрі СКВУ в Торонто, Канада.

Сходини відбулися з метою виміни думок представників українських молодечих організацій щодо питання потреби існування КУМО та співпраці між молодечими організаціями. На сходинах були присутні: Зеновій Зварич, Микола Мороз, Юрій Веретельник — від управи ЦЕСУС; Ганя Кобилецька — СУМ; Дмитро Якута — ОДУМ; Євген Чолкан і Борис Сірський — Пласт та п. Микола Плавюк — представник Президії Секретаріяту СКВУ.

Сходини почалися звітом представника СКВУ М. Плавюка, в якому коротко з'ясовано історію КУМО та причини її невдачі. До головних причин цих невдач треба зарахувати її виключно теоретичний характер та зосередження дискусії в площині виховної проблематики. Президія СКВУ є готова допомогти відновленню КУМО, якщо потреба створення координаційної надбудови реальна, перестерігаючи перед творенням ще одної паперової організації. Тому, передумовою відновлення КУМО мусить бути щира виміна думок проводів молодечих організацій щодо таких пунктів: в яких ділянках існує можливість співпраці; засяг координаційного тіла та взаємновідносини між молодечими і студентськими організаціями.

Представники СУМ-у, ОДУМ-у і Пласту погодилися, що існує реальна потреба відновлення активного координаційного тіла для молодечих організацій. Таке тіло зможе служити інструментом комунікації, мобілізації в спільних акціях та мобілізації неприналежної до організації молоді. В дискусії присутні заторкнули, між іншими, чотири справи, спільні всім організаціям, які можуть творити базу співпраці у відновленому координаційному тілі: 1) молодь і громадське життя; 2) проблеми молоді в діяспорі; 3) аналіза розвитку молоді в Україні; 4) зв'язок з міжнародними молодечими організаціями.

Після довшої дискусії присутні вийшли з підсумками, що відновлення КУМО (або подібної координаційної надбудови) буде позитивом для кожної молодечої організації. Активна присутність молодечих організацій в СКВУ у формі КУМО спричиниться до зменшення почуття ізоляції молоді від „батьків народу". Важливо, щоб представниками молодечих організацій до КУМО були молоді люди. З причин специфічних умовин й проблем та потреб в поодиноких країнах українського поселення може зайде потреба створення крайових референтур КУМО.

Координація акцій і співпраця між організаціями виявиться дуже корисно в переведенні в життя таких широких акцій, як День Політв'язня та спільних маніфестацій при різних нагодах. На кінець було рішено, що присутні представники молодечих організацій подадуть звіт з відбутих сходин до своїх центральних управ з метою одержати апробату на дальші сходини та початок реальної праці в рамках відновленого координаційного тіла КУМО. Перші сходини для здійснення активности КУМО назначено на 22-го вересня ц. р.

Хоч ЦЕСУС був ініціятором і промотором ідеї відновлення КУМО та скликання перших сходин в цій справі, управа ЦЕСУС не бачить потреби стати членом у відновленому тілі, а тільки обсерватором.

Сходини в справі відновлення КУМО були дуже позитивні та показали потребу відновлення координаційної надбудови для українських молодечих організацій. Відчулися потреби координації спільних акцій, виміна поглядів, взаємнопізнання та зближення молодих українців, приналежних до різних організацій. Надіємося, що напрям праці відновленого координаційного тіла українських молодечих організацій при КУМО буде здійснений для скріплення та співпраці завданням молодечих організацій.

Управа ЦЕСУС

†

МИХАЙЛО МАЛИК, член УНСоюзу Відд. ч. 217 св. Йосафата в Рочестер, Н. Й., помер 12 червня 1976 на 80-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив в смутку дружину Марію, і дочку Марію та багато приятелів. Похорон відбувся 15 червня 1976 на цвинтарі Голі Сепулчре в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубаріч, секр. Від.

ГРИЦЬ ЛОШУК, член УНС Відд. ч. 230 Т-ва св. Івана Хрестителя в Йонґставн, Огайо, помер 18 червня 1976 р. на 67-му році життя. Покійний народився в Городку, пов. Ліско, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Павліну, прибраного сина Николая, 3-ох братів і сестру. Похорон відбувся 21 червня 1976 на цвинтарі свв. Петра і Павла в Йонґставн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщак, секр. Від.

ПЕТРО АНДРИЙШИН, член УНС Відд. ч. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді, Огайо, помер 9-го червня 1976 р. на 65-му році життя. Покійний народився в Коропець - Бучач, Україна. Став членом УНСоюзу в 1955 році. Полишив в смутку дружину Парасквію, сина Василя та 2 сестри на Україні. Похорон відбувся 12 червня 1976 на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

РОЗАЛІЯ ВЕСЕЛЮВСЬКА, членка УНС Відд. ч. 352 Т-ва св. Арх. Михаїла в Честер, Па., померла 29 травня 1976 на 79-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1940 році. Полишила в смутку чоловіка Михайла, сина Антона, дочку Антоніну, внуків, зятя та синові. Похорон відбувся 2 червня на цвинтарі Лонкрофт в Лінвуд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

СТАНИСЛАВ ДОРОШЕНКО, член УНС Відд. ч. 114 Т-ва св. Володимира в Чікаґо, Ілл., помер 10 червня 1976 р. на 59-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНС в 1960 році Полишив в смутку приятелів і знайомих. Похорон відбувся 15 червня 1976 на цвинтарі Елмвуд в Рівер, Грове, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ЄВА КОЛТКО, членка УНС Відд. ч. 57 Т-ва свв. Петра і Павла в Коговс, померла 7-го грудня 1975 р. на 76-му році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1940 році. Полишила в смутку сина Володимира. Похорон відбувся 9-го грудня 1975 р. на цвинтарі Ватерфорд.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

МОРІС П. МИНОСЕЙЛ, член УНС Відд. ч. 287 в Джерзі Ситі, Н. Дж., помер 18 червня 1976 р. на 67-му році життя. Покійний народився в Брукліні, Н. Й. Став членом УНСоюзу в 1946 році. Полишив в смутку дружину Анну. Похорон відбувся 22 червня на цвинтарі Голі Кросс, в Норт Арлінгтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

СТЕПАН КАЧМАР, член УНСоюзу Відд. ч 7 в МкАду, помер 14 червня 1976 р. на 79-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1915 році. Полишив в смутку сестру Марію, 3 дочки та три внучки. Похорон відбувся 16 червня 1976 р. на укр. катол. цвинтарі св. Марії в МкАду.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН ФЕДІРКО, член УНСоюзу Відд. ч. 128 Т- ва ім. Тараса Шевченка в Кліфтон Гайтс, Па., помер 25-го травня 1976 р. Покійний народився в 1904 році в Філядельфії, Па. Став членом УНС в 1956 році. Полишив в смутку дружину Аґнес, дочку Олю, зятя і внуків Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Спрінфілд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН СОЛГАН, член УНСоюзу Відд. ч. 211 Т-ва св. Михаїла в Стейтен Айленд, помер 6 червня 1976 р. на 62-му році життя. Покійний народився в Джонстон, Пенн. Став членом УНС в 1960 році. Полишив в смутку дружину Юнісе та маму і тата. Похорон відбувся 9 червня 1976 на цвинтарі Моравіан в С. А. Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МАРІЯ КРИГЕЛЬ, членка УНСоюзу Відд. ч. 297 Т-ва св. Стефана в Спанґлер, Па., померла 24 червня 1976 на 77-му році життя. Покійна народилася в Санґлер, Па. Стала членкою УНСоюзу в 1923 році. Полишила в смутку дітей, внуків, сестру і дальшу родину. Похорон відбувся 28 червня 1976 на цвинтарі в Спанґлер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

МАРІЯ КОСТЮК, членка УНСоюзу Відд. ч. 464 Т-ва ім. Лесі Українки в Ошаві, померла 14 червня 1976 р. на 47-му році життя. Покійна народилася в Сидней, Н. С. Стала членкою УНСоюзу в 1970 році. Полишила в смутку чоловіка Івана, сестру Анну і брата Михайла. Похорон відбувся 17-го червня 1976 на Юніон цвинтарі в Ошаві.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

МИХАЙЛО ОСАДЧУК, член УНС Відд. ч. 127 Т-ва св. Миколая в Боффало, Н. Й., помер 15 червня 1976 р на 79-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1950 році. Похорон відбувся 19 червня 1976 на цвинтарі св. Маттея в Вест Сенека, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ТАРЗАН, Ч. 7499. Щаслива пара

Джейн і Тарзан наново переживають радісні і безтурботні дні, подібні до минулих...

Чи це не було добре, що я запропонував, щоб ми залишилися тут на кілька днів! Так коханий!